

Inbjudan

NORDISKA
TRÄDGÅRDAR

till seminarier

på Nordiska Trädgårdar
Stockholmsmässan

26 – 29 mars 2009

Torsdag den 26 mars

- 1 Snigelbekämpning – tillåtet – o tillåtet – tillräckligt?**
om snigelproblemen i trädgård, park och lantbruk
- 2 Natursten i park och trädgård**
- 3 Nytänkande för kyrkogården**
om växtmaterial och pynt

Fredag den 27 mars

- 4 Hållbar stad utan trädgård?**
om behovet av grönska i framtidens städer
- 5 Nya och gamla barrväxter**
om nya sorter, kvalitet, skadegörare och miljö
- 6 Förskolans utemiljö**
en trädgård för utveckling, kreativitet och kunskap

Arrangör:

FOR – FRITIDSODLINGENS RIKSORGANISATION

i samverkan med Movium vid SLU Sveriges lantbruksuniversitet,
Svenska Kyrkans Församlingsförbund, Sveriges Stenindustriförbund
och Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare

Torsdagen 26 mars, förmiddag

Den spanska skogssnigeln, mest känd som "mördarsnigeln", är ett allt större problem i svenska trädgårdar. Under senare år har den även medfört problem i landets parker och inom lantbruket. Trädgårdsägarna har sedan många år - bl a genom FOR - krävt åtgärder för att stoppa denna främmande art i den svenska faunan. Trots internationella överenskommelser och utredningsarbete har insatserna i Sverige mot snigelinvationen först påbörjats under 2008 främst som en följd av att nu även lantbruket drabbas. Fortfarande är okunskapen stor om vad som kan och får göras. I Norge har däremot ett nationellt åtgärdsprogram inletts inkluderande riktade forskningsuppdrag. Genom seminariet vill vi öka kunskapen om den spanska skogssnigeln och om de åtgärder som kan och får tillgripas. Vi tar även upp olika myndigheters ansvar och presenterar hur man hanterat problemet i Norge.

Seminariet vänder sig i första hand till alla dem som sysslar med information och rådgivning inom lantbruk, trädgård, park och till ansvariga för parker, kyrkogårdar, bostadsföretag och grönsaksodlingar. Även andra intressenter inom t ex trädgårdsbranschen är välkomna.

1 Snigelbekämpning – tillåtet – otillåtet – tillräckligt? Om snigelproblemen i trädgård, park och lantbruk

Program:

08.45	Registrering
09.15	Inledning och välkommen , Göran Svanfeldt, FOR.
09.30	"Mördarsnigeln", biologi, utbredning och skadegörelse Ted von Proschwitz, Göteborgs Naturhistoriska museum.
10.00	Bekämpning av sniglar Åtgärder, ansvar och regelverk. Magnus Franzén, Jordbruksverket.
10.30	Kaffepaus
10.50	Tillåtna och otillåtna bekämpningsmedel mot "mördarsnigeln". Astrid Mårtenson och Eva Orsmark, Kemikalieinspektionen.
11.20	Åtgärdsprogrammet i Norge forskning, handlingsplan. Arild Andersen, Bioforsk, Ås, Norge.
11.50	Diskussion
12.15	Avslutning

Torsdag em genomförs en särskild "**Snigelkonferens**" med olika inbjudna experter och intressenter för att diskutera det påbörjade och fortsatta bekämpningsarbetet i Sverige. Alla seminariedeltagare är välkomna att utan extra kostnad delta i denna konferens mellan kl 13.30–15.30

Torsdagen 26 mars, förmiddag

Olika stenmaterial har alltid varit viktiga inslag i våra parker och trädgårdar, främst som markbeläggningar och murar. I våra trädgårdsmiljöer har vi goda möjligheter att använda natursten. I detta seminarium visas olika metoder och material som kan komma till användning vid restaurering och nyanläggning. Vi redovisar även erfarenheter och idéer från ett pågående projekt om kyrkogårdens murar. Vi vill bidra till att deltagarna får nya idéer och tips för användning av natursten i trädgårdar och parker.

Seminariet vänder sig till alla som arbetar med park- och trädgårdsanläggningar där natursten kan vara ett viktigt inslag.

Seminariet anordnas i samverkan med Movium vid SLU och Sveriges Stenindustriförbund.

2 Natursten i park och trädgård

Program:

08.45	Registrering
09.15	Välkommen och inledning
09.30	Den hållbara stenen – natursten i några landskapsarkitekturprojekt Bengt Isling, Nyréns Arkitektkontor AB.
10.15	Kaffe
10.20	Olika slag av natursten , stensorter och bearbetning, Kurt Johansson, Marmor Granit AB och Sveriges Stenindustriförbund.
10.50	Naturstensprodukter , till murar, gångbanelåtar, trappor etc, Kjell Jönsson, Naturstenskompaniet Sverige AB
11.20	Kyrkogårdsmuren , en tidlös avskiljare, Catharina Svala, Område Lantbrukets byggnadsteknik, SLU Alnarp.
11.50	Diskussion
12.15	Avslutning

Torsdagen 26 mars, eftermiddag

Kyrkogårdar och begravningsplatser är främst minnenas trädgårdar. De är ofta bland de vackraste och mest välskötta anläggningar man kan besöka. Just därför att de utgör en så viktig del av den gröna park- och trädgårdsmiljön i våra kommuner är det nödvändigt att även vara öppen för nytänkande och förnyelse. Förändrade levnadsvanor, ändrade klimatförhållanden, nya kulturer och ett brett utbud av prydnadsväxter kräver lyhördhet och kunskap hos dem som ansvarar och sköter våra eviga trädgårdar. I seminariet presenteras olika idéer från begravningsplatser både i Sverige och runt om i världen. Olika växtmaterial och utsmyckningar diskuteras. Även klimat- och andra miljöfrågor berörs.

Seminariet vänder sig till alla dem som ansvarar för planering och skötsel av begravningsplatser och kyrkogårdar men är även av intresse för andra som vill medverka i en förnyelse och förbättring av våra viktiga gröna kulturarv

Seminariet anordnas i samverkan med Svenska kyrkans Församlingsförbund.

3 Nytänkande för kyrkogården – om växtmaterial och pynt

Program:

12.30	Registrering
13.15	Välkommen och Inledning Elisabeth Svalin Gunnarsson, FOR och Riksförbundet Svensk Trädgård.
13.30	Nya utmaningar för parkverksamheten på kyrkogårdarna, Staffan Lundstedt, Svenska Kyrkans Församlingsförbund.
13.50	Minnenas trädgårdar – exempel på nyskapande. Ann-Britt Sörensen, Movium vid SLU.
14.30	Kaffepaus
14.50	Pyntegrönt och andra inspirerande inslag på kyrkogården. Ann-Britt Sörensen.
15.20	Perenner i Njurundas gravplanteringar. Kenneth Ruda, Njurunda Kyrkogårdsförvaltning.
16.00	Diskussion
16.30	Avslutning

Fredagen 27 mars, förmiddag

Hur kan våra städer bli långsiktigt hållbara? På senare tid har de flesta varit överens om att den täta staden är mest hållbar och klimatsmart trots frågetecken för t.ex. de livsmedelstransporter och rekreativresor den genererar. Det har sällan ifrågasatts om den täta staden ger tillräckligt utrymme för en hälsosam naturnära livsstil eller om en stad kan sägas vara hållbar utan möjligheter till husbehovsodling – en överlevnadsfråga i Europa på 1900-talet liksom i vår tid på många andra håll i världen och kanske allt mer livsviktig i en framtid utan billig olja. Måste vi inte säkerställa möjligheter till lokal odling även i stadsmiljön och tillgång till naturnära rekreation i närheten av våra bostäder? Seminariet uppmärksammar de konflikter som idén om den täta staden kan leda till och diskuterar hur behovet av trädgårdar och parker ska beaktas i den hållbara staden i framtiden.

Seminariet vänder sig till alla som är engagerade i stadsbyggnadsfrågor eller samhällsplanering eller som är intresserade av hur framtidens städer kan bli ekologiskt hållbara. Även företrädare för organisationer eller företag som sysslar med klimat- eller miljöfrågor bör ha intresse av seminariet.

Seminariet genomförs i samverkan med Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare.

Fredagen 27 mars, förmiddag

Barrväxter är åter populära och utbudet i plantskolorna växer. De är lättköpta och ger grönska året runt och utgör därför värdefulla inslag i landskaps- och trädgårdsplaneringen. Hur använder vi barrväxterna så att de bäst kommer till sin rätt? Vad är bra och dålig kvalitet och vad ska vi kräva för information om växterna? Den "barrväxtväg" som drog fram i trädgårdsplaneringen på 60-70-talen gjorde barrväxter impopulära under lång tid. Hur kan vi undvika att åter hamna i samma sorts fel- och överanvändning? Barrväxtsortimentet har även betydelse för annan odling. Päronrosten är idag ett stort problem vid odling av päron. En del enar sprider denna skadegörare. Hur informeras vi om detta och vad kan plantskolorna göra för att förbättra barrväxtsortimentet?

Seminariet vänder sig till alla som arbetar med att planera och anlägga parker och trädgårdar, liksom till dem som säljer växtmaterial. Även engagerade företrädare för fritidsodlarna, övriga rådgivare eller parkansvariga i bostadsföretag eller kommuner bör ha intresse av seminariet.

Fredagen 27 mars, eftermiddag

En omväxlande och dynamisk förskolegård stimulerar såväl barnens fantasi som deras fysik. En innehållsrik naturlig miljö ger barnen möjligheter att själva utforska och uppleva omvärlden med alla sina sinnen. Hur kan förskolegården kompletteras så att den blir en trädgård för kreativitet och utveckling? Vi vill medverka till att natur och trädgård används som viktiga redskap i förskolans arbete. Det gör vi i seminariet genom att visa enkla förslag till förändringar av utemiljön och ge exempel på praktiska arbetssätt där utomhusvistelsen används för att ge barnen kunskap, stimulans, rörelse och gemenskap.

Seminariet vänder sig både till dem som arbetar direkt med förskolor och förskolebarn men även till dem som ska planera eller utveckla verksamheter för barn i olika organisationer, bostadsföretag eller kommuner.

4 Hållbar stad utan trädgård?

– om behovet av grönska i framtidens städer

Program:

08.45	Registrering
09.15	Välkommen och inledning. Leif Thorin, FOR.
09.25	Att planera en hållbar stadsmiljö. Erland Ullstad, Växjö.
09.55	Hållbar stadsutveckling , vad räknas och vad förbises? Karin Bradley, Inst f samhällsplanering och miljö, KTH.
10.25	Kaffepaus
10.45	Framtida livsmedelsförsörjning och täta städer. Johanna Björklund, Centrum för uthålligt lantbruk, CUL.
11.15	Stadsutveckling och grönstruktur. Owe Swanson, White Arkitekter.
11.45	Framtidsstaden kräver grön planering och smartare förvaltning. Sten Göransson, Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare,
12.00	Trädgården i staden. Leif Thorin, Koloniträdgårdsförbundet och FOR.
12.15	Diskussion
12.30	Avslutning

5 Nya och gamla barrväxter

– om nya sorter, kvalitet, skadegörare och miljö

Program:

08.45	Registrering
09.15	Välkommen och inledning. Göran Svanfeldt, FOR
09.30	Barrväxter – mer än bara vintergrönt. Henrik Sjöman, Område Landskapsutveckling, SLU Alnarp.
10.00	Päronrost – ett problem med koppling till barrväxter. Kristine Ivarsson, hortonom, Lidköping.
10.20	Kaffepaus
10.40	Lämpliga arter och sorter. Henrik Sjöman, SLU.
11.20	En ny mångfald - utbud och ansvar i handeln. Per Bürger, Bürgers Växtgård, Köping.
11.50	Diskussion
12.15	Avslutning

6 Förskolans utemiljö – en trädgård för utveckling, kreativitet och kunskap

Program:

12.30	Registrering
13.15	Välkommen och inledning.
13.30	Förskolegårdens möjligheter. Agneta Wendesten och Kristina Hedvall-Larsson, landskapsarkitekter.
14.00	En trädgård för kreativitet och utveckling – praktiska exempel på kompletteringar av förskolegårdar. Agneta Wendesten och Kristina Hedvall-Larsson
14.30	Kaffepaus
14.50	Exemplet Måsens förskola i Ur och Skur. Katja Jägerbring, förskollärare, Vallda
15.20	Att uppleva årstidsväxlingarna – om växtlighet och små barns tidsförståelse. Agneta Wendesten och Kristina Hedvall-Larsson
16.00	Diskussion
16.30	Avslutning

Avsändare:
FOR
c/o Koloniträdgårdsförbundet
Åsögatan 149
116 32 Stockholm

Välkommen till Nordens största trädgårdsmässa

Nordiska Trädgårdar 2009 på Stockholmsmässan i Älvsjö!

Fritidsodlingens Riksorganisation, FOR är medarrangör av trädgårdsmässan NORDISKA TRÄDGÅRDAR som anordnas av Stockholmsmässan AB. FOR anordnar bland annat de olika seminarierna och de öppna föredragen. FOR har även en särskild avdelning i mässan kallad Fritidsodlarnas trädgårdsrådgivning – Rådgivningsgatan där nästan alla kända svenska sällskap, föreningar och organisationer med anknytning till fritidsodling deltar. Här kan besökaren botanisera bland många olika utställningar och rådfråga de olika organisationernas experter om allt inom trädgård. Nordiska Trädgårdar är den största trädgårdsmässan i Norden och en viktig mötesplats för alla trädgårdsintresserade. Hit kommer utställare från trädgårdssektorns alla olika verksamhets- och produktområden. Här kan man hitta allt från fröer, plantor, redskap och trädgårdsmöbler till växthus och trädgårdsdammar. I mässan visas bl a idéträdgårdar och balkongträdgårdar skapade av både amatörer och proffs inom trädgårdsdesign. En lång rad författare och andra trädgårdsentusiaster håller ett stort antal gratisföredrag kring allt som har med trädgård att göra på mässans tre scener. Det är på Nordiska Trädgårdar som den trädgårdsintresserade hittar alla årets nyheter inför odlingssäsongen. För den yrkesverksamme inom trädgård och park är det närmast ett måste att besöka mässan.

Mer information om mässan och om övriga aktiviteter anordnade av FOR, kontakta FOR:s kansli, c/o Koloniträdgårdsförbundet, Åsögatan 149, 116 32 Stockholm.
Tel. 08-556 930 80, fax 08-640 38 98 eller E-post for@fritidsodling.org
Se även mässans hemsida www.tradgardsmassan.se eller FOR:s hemsida www.fritidsodling.org

VÄLKOMMEN MED DIN ANMÄLAN!

ANMÄLAN TILL SEMINARIUM vid Nordiska Trädgårdar 2009

Varje seminarium kostar 850:- kr. Kaffe ingår enligt programmet. I seminarieavgiften ingår inträde till "Nordiska Trädgårdar 2009" den dagen seminariet äger rum om anmälan görs senast den 12/3.

Jag anmäler mig till följande seminarier:

Torsdagen den 26 mars:

1. Snigelbekämpning
 2. Natursten i park och trädgård
 3. Nytänkande för kyrkogården

Fredagen den 27 mars:

4. Hållbar stad utan trädgård?
 5. Nya och gamla barrväxter
 6. Förskolans utemiljö

Var god texta!

Namn: Titel:

Adress:

Postnr: Postadress:

Telefon: Fax:

e-post-adress:

Underskrift:

OBS! Ange både postadress till deltagare och eventuell separat faktureringsadress.

Skicka eller faxa anmälan till: FOR, c/o Koloniträdgårdsförbundet, Åsögatan 149, 116 32 Stockholm, fax 08-640 38 98, eller via e-post till for@fritidsodling.org.

Antalet platser är begränsat. Anmälan är bindande, vid återbud före den 12/3 debiteras halv avgift, därefter hel. Anmälan kan överlåtas till annan deltagare från företaget/organisationen. Bekräftelse och faktura skickas ut så snart anmälan kommit till kansliet. Reservation för mindre ändringar i seminarieprogrammen.